

NATUURHISTORISCHE EN ANDERE NOTITIES NATURAL HISTORY AND OTHER NOTES

ISSN 2518-5705

Privé uitgave: H.K. Mienis, Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500, Israël
Privately published: H.K. Mienis, Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500, Israel

Downloadable from: http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

INHOUD-CONTENTS

Voorwoord – Preface	2
Mienis, H.K.: Zoetwater slakken en mossels in het Nanneviid, Friesland	3
Mienis, H.K.: "Coins" from San Marino used in bracelets	12
Mienis, S. & Mienis, H.K.: The Red Sea goatfish <i>Parupeneus forsskali</i> photographed in the Mediterranean Sea near Palmahim, Israel	15

Voorwoord

Dit 43ste nummer van 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' bevat deze keer drie korte notities gebaseerd op vondsten, waarnemingen of studies gedaan in Israël en Nederland.

Deze nieuwsbrief is voorlopig gepland als een kwartaal uitgave. Van elk nummer zullen 50 gelijktijdig gedrukte exemplaren verschijnen die voornamelijk bestemd zijn voor bibliotheken van instituten en museums. Elk nummer is ook gratis elektronisch verkrijgbaar via de website van mijn collega en vriend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Hoewel deze uitgave geheel voldoet aan de eisen die de 'Internationale Commissie voor Zoologische Naamgeving' gesteld heeft voor een wetenschappelijk tijdschrift, zullen in dit tijdschrift geen artikelen gepubliceerd worden die van invloed zijn op de naamgeving van een of andere wetenschappelijke eenheid.

Artikelen mogen overgenomen worden mits de schrijver daarover geïnformeerd is en de bron genoemd wordt.

Deze publikatie wordt geïndexeerd in de 'Zoological Record' en heeft een officieel 'International Serial Standard Number' ontvangen: ISSN 2518-5705.

Preface

This 43rd issue of 'Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes' contains this time three short notes based on finds, observations or studies made in Israel and the Netherlands.

This newsletter is planned for the meantime as a quarterly. Of each number 50 simultaneously printed copies will appear which are primarily intended for libraries of institutes and museums. Each issue is downloadable free of charge by means of the website of my colleague and friend Oz Rittner:

http://israel-nature-site.com/?page_id=1872%E2%80%8F

Although this publication meets the standards of a permanent scientific journal as stipulated by the 'International Commission for Zoological Nomenclature' no articles will be published in this journal which will influence the nomenclature of a certain taxonomic unit.

Articles may be reprinted on the understanding that the author is informed about it and the source mentioned.

This publication is being indexed in the 'Zoological Record' and has received an official 'International Serial Standard Number': ISSN 2518-5705.

Zoetwater slakken en mossels in het Nannewiid, Friesland

Henk K. Mienis

Kibboets Netzer Sereni, IL-7039500 Israël

mienis@netzer.org.il

Freshwater snails and mussels in the Nannewiid, Friesland

During fieldwork carried out in the Nannewiid, a shallow water lake (mean depth about 1 m) in Friesland, the Netherlands, 28 different aquatic molluscs were registered: 20 species of snails and 8 species of mussels. Among them are at the moment only three exotic species: *Potamopyrgus antipodarum*, *Physella acuta* and *Ferrissia californica*, however, three additional species may settle the lake in the near future.

Het Nannewiid is een ondiepe plas bij het dorp Oudehaske, de Fryske Marren, Friesland, Nederland (Fig. 1). De plas is ontstaan in de 18de-19de Eeuw door vervening van het originele moerasachtige gebied uitgevoerd door turfgravers afkomstig uit Giethoorn.

De plas heeft een grootte van 0.96 km² en een gemiddelde diepte van slechts 1 m. In het verleden ontving het Nannewiid water vanuit de Tjonger. Tussen 1993-1995 vonden diverse oecologische ingrepen plaats waaronder het uitdiepen van de plas (Tydeman, 2005 & van der Lee *et al.*, 2020). Tegenwoordig ontvangt de plas via de Veenscheiding water vanuit het Nieuwe Heerenveense kanaal (van den Bergs & Broodbakker, 2014) (Fig. 1).

Fig. 1: Nannewiid (Uit: van den Bergs & Broodbakker 2014)

In de laatste jaren hebben delen van het Nannewiid te lijden van een enorme toename van bagger (Vogelzang, 2023). De plannen om opnieuw de waterkwaliteit te verbeteren (Tijhuis, Goes & van der Weide, 2021; Anoniem, 2023) worden op het ogenblik uitgevoerd. Sinds november 2023 is men begonnen met de nieuwe uitdieping van de plas, vooral in de noordoost-hoek in de buurt van Oudehaske. De uitvoering van het project zal tot midden augustus 2024 duren.

Het gebied rondom het Nannewiid en het nabijgelegen Lytsewiid wordt beheerd door Staatsbosbeheer.

In het verleden is vrij veel onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van waterplanten en vissen in het Nanneviid (Tydeman, 2005; Van der Lee, & Boonstra, 2023 & Van der Lee, Verdonschot, Patberg, Boonstra, Verdonschot, 2020). Over het voorkomen van aquatische slakken en mossels in de plas is helaas heel weinig gepubliceerd. Hetgeen voor mij een goede reden was om zo nu en dan wat malacologische veldwerk uittevoeren in het Nanneviid wanneer ik met verlof was in Nederland.

Iets over weekdieren (slakken en mossels) in het Nanneviid

In de herfst van 2018 en 2019 heb ik kort het Nanneviid bezocht in de omgeving van het S.B.S.-buitenlokaal 'Bliid op 't Wiid'. Vanaf de lange zwemsteiger heb ik tevergeefse pogingen ondernomen om slakken of mosseltjes te vissen.

Op 16 september 2020 werden de eerste resultaten geboekt op een vijftal lokaliteiten in de NO-hoek van het Nanneviid aan de rand van het bebouwde gedeelte van Oudehaske. Dit heeft de volgende resultaten opgeleverd:

Lokaliteit 1: 186910/551599: een vrij modderig biotoop waar drie soorten poelslakken aanwezig waren namelijk de Ovale poelslak *Ampullaceana balthica*, de Grote poelslak *Lymnaea stagnalis* en de Oorvormige poelslak *Radix auricularia*.

Lokaliteit 2: 187009/551669: naast de Oorvormige poelslak *Radix auricularia* werd daar een klepje van een Erwtmosseltje *Euglesa* soort aangetroffen.

Lokaliteit 3: 187249/552139: de Grote diepslak *Bithynia tentaculata* en de Ovale poelslak *Ampullaceana balthica*.

Lokaliteit 4: 187646/551208: op blad van Gele plomp werd de Ovale kapslak *Acroloxus lacustris*, de Gewone schijfhoren *Planorbis planorbis* en het hygrofiele landslakje de Slanke barnsteenslak *Oxyloma elegans* aangetroffen.

Lokaliteit 5: 187715/551052: de Kleine diepslak *Bithynia leachii* en de Oorvormige poelslak *Radix auricularia*.

In totaal dus 9 verschillende soorten.

Fig.2: De zwemsteiger aan de westkant van het Nanneviid
Foto: Henk K. Mienis

Op 3 juli 2023 werd opnieuw een bezoek gebracht aan het Nanneviid. Allereerst werd de westzijde van de plas evenwijdig aan het Peter Tazelaar pad bemonsterd in de omgeving van de lange zwemsteiger nabij het S.B.S.-buitenlokaal 'Bliid op 't Wiid' (Fig.2). Dit is sinds kort de vindplaats van het Groot nimfkruid *Najas marina* in Friesland (Fig. 3). Het plantje komt algemeen voor langs de oever aan het begin van steiger. In deze vegetatie van het Groot nimfkruid werden naast slakken heel veel Waterschorpionen *Nepa cinerea* aangetroffen (Mienis, 2023a).

Fig. 3: Groot Nimfkruid nabij de zwemsteiger aan de westkant van het Nanneviid
Foto: Henk K. Mienis

Onder de slakken trof ik vooral de volgende soorten aan: de Grote diepslak *Bithynia tentaculata*, Platte pluimdrager *Valvata cristata*, Ovale poelslak *Ampullaceana balthica*, Grote poelslak *Lymnaea stagnalis*, Moeraspoelslak *Stagnicola palustris*, Bron-blaashoren *Physa fontinalis*, Draaikolk-schijfhoren *Anisus vortex*, Riempje *Bathyomphalus contortus*, Witte schijfhoren *Gyraulus albus*, Vlakke Schijfhoren *Hippeutis complanatus*, Gekielde schijfhoren *Planorbis carinatus* en Gewone schijfhoren *Planorbis planorbis*.

Meer naar het eind van de zwemsteiger, waar weinig plantengroei aanwezig was, kwam vooral Jenkins' waterhorentje *Potamopyrgys antipodarum*, Gewone hoornschaal *Sphaerium corneum* en de hoekige Erwtmossel *Euglesa milium* in het grof zanderige substraat voor.

Iets zuidelijker van de zwemsteiger ligt op het terrein van het buitenlokaal 'Bliid op 't Wiid' een klein zandstrandje (Fig. 4) waar alleen enkele Grote poelslakken *Lymnaea stagnalis* rondkropen.

Fig. 4: Zandstrandje nabij het buitenlokaal 'Bliid op 't Wiid'
Foto: Henk K. Mienis

Fig. 5: Oostkant Nanneviid nabij de Badweg
Foto: VVV Waterland Friesland

De volgende lokaliteit die op 3 juli 2023 bemonsterd werd, vormde de oostzijde van het Nanneviid: de omgeving van de windsurfsteigers aan de Badweg. De oever wordt daar beschermd door een houten versteviging op een afstand van ongeveer 75-100 cm van de walkant (Fig. 5). Dit heeft geleid tot een beschermde pas langs de oever, die gedeeltelijk begroeid is met opgaande aquatische planten met hier en daar open stukjes water. In dit ondiepe water werden onder andere de volgende slakken aangetroffen:

Grote diepslak *Bithynia tentaculata*, Platte pluimdrager *Valvata cristata*, Ovale poelslak *Ampullaceana balthica*, Grote poelslak *Lymnaea stagnalis*, Moeraspoelslak *Stagnicola palustris*, Draaikolk-schijfhoren *Anisus vortex*, Riempje *Bathyomphalus contortus*, Gekielde schijfhoren *Planorbis carinatus*, Gewone schijfhoren *Planorbis planorbis*, en op de opgaande vegetatie diverse Slanke barnsteenslakken *Oxyloma elegans*. In het water aan het eind van de steigers werd in grof zand opnieuw veel exemplaren van Jenkins' waterhorentje *Potamopyrgus antipodarum*, Geplooide erwtenmossel *Euglesa henslowana*, Glanzende erwtenmossel *Euglesa nitida*, Scheve erwtenmossel *Euglesa subtruncata*, Gewone hoornschaal *Sphaerium corneum* en twee juveniele exemplaren van de Gerekte Zwanenmossel *Anodonta cygnea cellensis* aangetroffen.

Op 25 september 2023 heb ik nogmaals de west- en oostzijde van het Nanneviid bemonsterd.

De situatie rondom de zwemsteiger in de buurt van het buitenlokaal 'Bliid op 't Wiid' was schijnbaar onveranderd. Nog steeds bevond zich langs de met grote stenen verstevigde oever en het begin van de steiger een dichte ondergedoken vegetatie bestaande uit Groot nimfkruid, maar alle Waterschorpionen, die daar in begin juli masaal voorkwamen, waren verdwenen. In plaats daarvan had ik plotseling een Marmergrondel *Proterorhinus semilunaris* van 55 mm in mijn schepnet (Mienis, 2023b). Deze exotische soort uit het Donau-gebied was reeds eerder in het Nanneviid aangetroffen in 2019 (1 exemplaar) en 2022 (7 exemplaren) (van der Lee & Boonstra, 2023).

Fig. 6: Jenkins' waterhorentje *Potamopyrgus antipodarum*
Foto: Henk K. Mienis

Ook waren er minder slakken aanwezig. In het Groot nimfkruid trof ik de volgende soorten aan: de Grote diepslak *Bithynia tentaculata*, de Ovale poelslak *Ampullaceana balthica*, juveniele exemplaren van de Grote poelslak *Lymnaea stagnalis*, de Bronblaashoren *Physa fontinalis*, de Gewone schijfhoren *Planorbis planorbis* en de Slanke barnsteenslak *Oxyloma elegans*. Dit hygrofiele landslakje kan men ook aantreffen in het water. Meer aan het eind van de steiger, waar geen Groot nimfkruid aanwezig was, werden veel exemplaren van Jenkins' waterhorentje *Potamopyrgus antipodarum* (Fig.

6) en de volgende erwtenmosseltjes in grof zand aangetroffen: de Geplooiden erwtenmossel *Euglesa henslowana* (met heel veel kleine mosseltjes in de wat grotere exemplaren) en de Hoekige erwtenmossel *Euglesa milium*.

In ondiep water langs het nabijgelegen zandstrandje ten zuiden van de zwemsteiger werden dit keer volwassen exemplaren van de Grote poelslak *Lymnaea stagnalis* en de Posthorenslak *Planorbarius corneus* waargenomen (Fig. 7). Ook werden enkele exemplaren van de exotische Smurfslak *Ferrissia californica* en de Puntige blaashoren *Physella acuta* aangetroffen aan de onderzijde van de grote bladeren van de Gele plomp *Nuphar lutea*.

Fig. 7: Grote poelslakken en Posthorenslakken nabij het strandje aan de westkant van het Nanneewied
Foto: Henk K. Mienis

Aan de oostzijde van het Nanneewied, waar zich de windsurfsteigers bevinden ter hoogte van de Badweg, werd het ondiepe, beschutte water bemonsterd langs de oever en het diepere water aan het eind van een van de steigers. Dit leverde de volgende waarnemingen op.

In het ondiepe water met zowel ondergedoken als opgaande vegetatie werden de volgende slakken aangetroffen: Grote diepslak *Bithynia tentaculata*, Platte pluimdrager *Valvata cristata*, Ovale poelslak *Ampullaceana balthica*, Grote poelslak *Lymnaea stagnalis*, Draaikolk-schijfhoren *Anisus vortex*, Rimpje *Bathyomphalus contortus*, Gekielde schijfhoren *Planorbis carinatus*, Gewone schijfhoren *Planorbis planorbis*.

Aan het eind van een van de steigers werd in grof zand opnieuw veel exemplaren van Jenkins' waterhorentje *Potamopyrgus antipodarum* aangetroffen in gezelschap van drie Erwtenmosseltjes: de Geplooiden Erwtenmossel *Euglesa henslowana* (met broed!), de Glanzende erwtenmossel *Euglesa nitida* en de Scheve erwtenmossel *Euglesa*

subtruncata, en twee juveniele exemplaren van de Gerekte zwanenmossel *Anodonta cygnea cellensis*.

De open stukken tussen de diverse windsurfsteigers stromen geregeld vol met losgeslagen aquatische planten en moeten daarom op regelmatige tijden geleegd worden, hetgeen door Staatsbosbeheer gedaan wordt (Fig. 8).

Fig. 8: Verwijdering van losgeslagen aquatische planten nabij de Badweg
Foto: Henk-Jan van der Veen

Samenvatting en conclusie

Bij een samenvatting van alle door mij uitgevoerde waarnemingen (Tabel 1) blijkt dat tot nog toe 28 gedetermineerde soorten in het Nannewiid werden aangetroffen. In de tot mij beschikbare literatuur worden slechts twee soorten op naam genoemd: *Gyraulus albus* en *Euglesa nitida* (als *Pisidium nitidum*) beiden in van der Lee & Boonstra (2023: 28). Zonder twijfel leven in het Nannewiid nog diverse andere zoetwater weekdieren die van nature in de omgeving van de plas voorkomen. Ik denk dan aan soorten als Spitse moerasslak *Viviparus contectus*, Vijver-pluimdrager *Valvata piscinalis*, Kleverige poelslak *Myxas glutinosa*, Tractorwielkje *Gyraulus crista*, Ronde beekmuts *Ancylus fluviatilis* en zelfs vrij grote mossels zoals Vijvermossel *Anodonta anatina* en Schildermossel *Unio pictorum*.

Onder de 28 soorten bevinden zich slechts drie exotische soorten: Jenkins' waterhorentje *Potamopyrgus antipodarum* uit Nieuw Zeeland, en Puntige blaashoren *Physella acuta* en Smurfslak *Ferrissia californica*, beiden uit Noord Amerika.

Met de inlaat van water van buiten het natuurlijke waterbergingsgebied van het Nannewiid kunnen ook nog andere exotische soorten arriveren, die al vrij algemeen in Friesland voorkomen, namelijk de Aziatische korfmossel *Corbicula fluminea*, de Driehoeksmossel *Dreissena polymorpha* en de Quaggamossel *Dreissena bugensis*. Dit zijn genoeg redenen voor mij om het onderzoek nog enige tijd voort te zetten.

Tabel 1: Zoetwater slakken en mossels aangetroffen in het Nanneewiid
in de periode 2020-2023

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	2020	2023 juli	2023 september
Kleine diepslak	<i>Bithynia leachii</i>	+	-	-
Grote diepslak	<i>Bithynia tentaculata</i>	+	+	+
Jenkins' waterhorentje	<i>Potamopyrgus antipodarum</i>	-	+	+
Platte pluimdrager	<i>Valvata cristata</i>	-	+	+
Ovale kapslak	<i>Acroloxus lacustris</i>	+	-	-
Ovale poelslak	<i>Ampullaceana balthica</i>	+	+	+
Grote poelslak	<i>Lymnaea stagnalis</i>	+	+	+
Oorvormige poelslak	<i>Radix auricularia</i>	+	-	-
Moeraspoelslak	<i>Stagnicola palustris</i>	-	+	-
Bron-blaashoren	<i>Physa fontinalis</i>	-	+	+
Puntige blaashoren	<i>Physella acuta</i>	-	+	+
Draaikolk-schijfhoren	<i>Anisus vortex</i>	-	+	+
Riempje	<i>Bathyomphalus contortus</i>	-	+	+
Smurfslak	<i>Ferrissia californica</i>	-	-	+
Witte schijfhoren	<i>Gyraulus albus</i>	-	+	-
Vlakke schijfhoren	<i>Hippeutis complanatus</i>	-	+	-
Posthorenslak	<i>Planorbarius corneus</i>	-	+	+
Gekielde schijfhoren	<i>Planorbis carinatus</i>	-	+	+
Gewone schijfhoren	<i>Planorbis planorbis</i>	+	+	+
Gerekte zwanenmossel	<i>Anodonta cygnea cellensis</i>	-	-	+
Gewone hoornschaal	<i>Sphaerium corneum</i>	-	+	-
Doffe erwtwnmossel	<i>Euglesa casertana</i>	-	+	-
Geplooiide erwtenmossel	<i>Euglesa henslowana</i>	-	-	+
Hoekige erwtenmossel	<i>Euglesa milium</i>	-	+	+
Glanzende erwtenmossel	<i>Euglesa nitida</i>	-	+	+
Gemaskerde erwtenmossel	<i>Euglesa personata</i>	-	+	-
Scheve erwtenmossel	<i>Euglesa subtruncata</i>	-	-	+
Erwtenmossel	<i>Euglesa species</i>	+	-	-
Slanke barnsteen slak	<i>Oxyloma elegans</i>	+	+	+
N=28		9	21	19

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar Henk-Jan van der Veen (Staatsbosbeheer) en VVV Waterland-Friesland voor het gebruik van hun foto's.

Geraadpleegde literatuur

Anoniem [Wetterskip Fryslan], 2023. Nanneewiid: verbeteren waterkwaliteit. 9 pp. Wetterskip Fryslan, Leeuwarden.

Mienis, H.K., 2023a. Waterschorpionen in het Nanneewiid. Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes, 40: 7-8.

Mienis, H.K., 2023b. Een vondst van de exotische Marmergrondel *Proterorhinus semilunaris* in het Nanneewiid bij Oudehaske, Friesland, the Netherlands. Natuurhistorische en Andere Notities – Natural History and Other Notes, 40: 13-15.

Tijhuis, S., Goes, E. & van der Weide, E.S., 2021. Gebiedsplan Nanneewiid en omgeving – Opwaardering van de natuur- en recreatiewaarden van het Nanneewiid e.o.. 52 pp. Witteveen + Bos Raadgevende Ingenieurs BV., Deventer & Heerenveen.

Tydeman, P., 2005. Integraal waterbeheerproject het Nanneewijd: na 10 jaar de balans opgemaakt. Overzicht en analyse van monitoringresultaten uit de periode 1991-2004. 90 pp. Wetterskip Fryslân.

Van den Berghs, J. & Broodbakker, N., 2014. Basisdocument KRW Implementatie Kaderrichtlijn Water in het beheergebied van Wetterskip Fryslân Planperiode 2016-2021 Deel 4: Laagveenplassen en Poldermeren. 32 pp. Wetterskip Fryslân, Leeuwarden.

Van der Lee, G.H. & Boonstra, H., 2023. Dertig jaar ecologisch herstel van het Nanneewiid. Analyses van de ecologische monitoring tussen 1991-2022. 42 pp. Zoetwaterecosystemen, Wageningen Environmental Research. Wageningen University & Research & Wetterskip Fryslân, Leeuwarden.

Van der Lee, G.H, Verdonschot, R.C.M., Patberg, W., Boonstra, H. & Verdonschot, P.F.M., 2020. Maatregleffectiviteit meerherstel: Algenrespons op P-reductie in het Nanneewiid. Notitie Kennisimpuls Waterkwaliteit (KIWK), 11 pp. Zoetwaterecosystemen, Wageningen Environmental Research, Wageningen.

Vogelzang, J., 2023. Weg met de blubber. Jouster Courant, 151 (45): 3.

"Coins" from San Marino used in bracelets**Henk K. Mienis**

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

mienis@netzer.org.il**"Munten" van San Marino gebruikt in armbanden**

Informatie is verstrekt betreffende het gebruik van valse munten voor zogenaamde schakelarmbanden voor de toeristenmarkt in San Marino sinds 1960. Soortgelijke armbanden gemaakt van echte zilveren dubbeltjes uitgegeven tussen 1912 en 1941 met de beeldtenis van koningin Wilhelmina zijn bekend uit Nederland.

Among the thousands of coins found all over Israel or which were also received now and then from friends are two which have been turned into parts of curb bracelets. Both are from the RESPVBLICA S. MARINI. There is no mistake in the orthography, because even in 1975 official gold coins of 1 scudo and 2 scudi were issued in San Marino with the same text on the obverse: RESPVBLICA S. MARINI (Krause & Mishler, 1988).

The "oldest coin" has a size of 15.86 mm and a weight of 2.2 gram. The obverse shows all around: RESPVBLICA S. MARINI and in the center are three plumed towers, the reverse shows a wreath all around with in its upper part a star and in the center: 1698 SCUDI 1. The name SCUDI (plural!) is an error because the denomination of the coin is only one SCUDO (singular!). The "coin" seems to be made of copper and hand been silverplated. Altogether it is a nicely executed "coin" (Fig. 1).

The second "coin" has a size of 15.13 mm and a weight of 1.4 gram. The obverse shows all around a wreath with in the upper part a crown. In the center are again three plumed towers, the reverse shows the text RESPVBLICA S. MARINI and in the middle 2 centesimi and the date 1798. This "coin" is made of an unknown metal and is far less well executed (Fig. 2).

Figs. 1-2: Fake "coins" used in bracelets in San Marino for the tourist trade

Photos: Oz Rittner

Throughout this note I am writing "coin(s)" within brackets, because we are dealing here with reproductions of original coins. All the "coins" seen in still complete bracelets show the same date either 1698 or 1798. In fact these bracelets were produced for the tourist trade at about 1960 (Fig. 3).

Fig. 3: A still complete bracelet made up of 1 scudo "coins" dated 1698
but reproduced about 1960

Source: Internet

Interestingly coin bracelets are also known from the Netherlands. In that case these bracelets were made of original silver 10 cent pieces ("dubbeltjes"), which were issued with the portrait of Queen Wilhelmina, and are dated between 1915 and 1941. Since they used real coins for such bracelets, they show therefore different dates in a single bracelet (Fig. 4).

Fig. 4: A bracelet made from original silver coins of 10 cents ("dubbeltjes") during the reign of Queen Wilhelmina and issued between 1912 and 1941.
Source: Internet

Acknowledgements

I like to thank Oz Rittner (the Steinhardt Museum of Natural History) for his excellent photographs. The photographs of complete bracelets produced in San Marino with fake coins and the Netherlands with original coins, were taken from the internet.

Reference

Krause, Ch.L. & Mishler, C., 1989. Standard catalog of World Coins. 1792 pp. Krause Publications, Iola, Wisconsin.

**The Red Sea goatfish *Parupeneus forsskali* photographed in
the Mediterranean Sea near Palmahim, Israel**

Shai Mienis & Henk K. Mienis

Kibbutz Netzer Sereni, IL-7039500 Israel

shayshoo@gmail.com & mienis@netzer.org.il

**De Rode Zee baardvis *Parupeneus forsskali* gefotografeerd in de Middellandse Zee
bij Palmahim, Israel**

In de tweede week van juni 2024 fotografeerde Shai Mienis, een verstokte open water zwemmer, een kleurrijke Baardvis *Parupeneus forsskali*, een van de talrijke Lessepsische migranten die reeds geruime tijd voorkomen langs de Middellandse zee kust van Israël. Met behulp van zijn twee baardharen zoekt deze vis naar ongewervelde prooien in zowel een zanderig als rotsachtig biotoop in betrekkelijk ondiep water. Deze foto's werden gemaakt in het Mariene Natuurreservaat nabij kibboets Palmahim.

The first author is a known open sea swimmer, who maybe encountered almost on a daily base early in the morning in the waters of the Marine Nature Reserve of Palmahim. He takes with him always a small underwater camera in order to photograph interesting animals.

In the second week of June 2024 he came across a colorful fish species (Figs. 1-2) which turned out to be a Red Sea Goatfish *Parupeneus forsskali*.

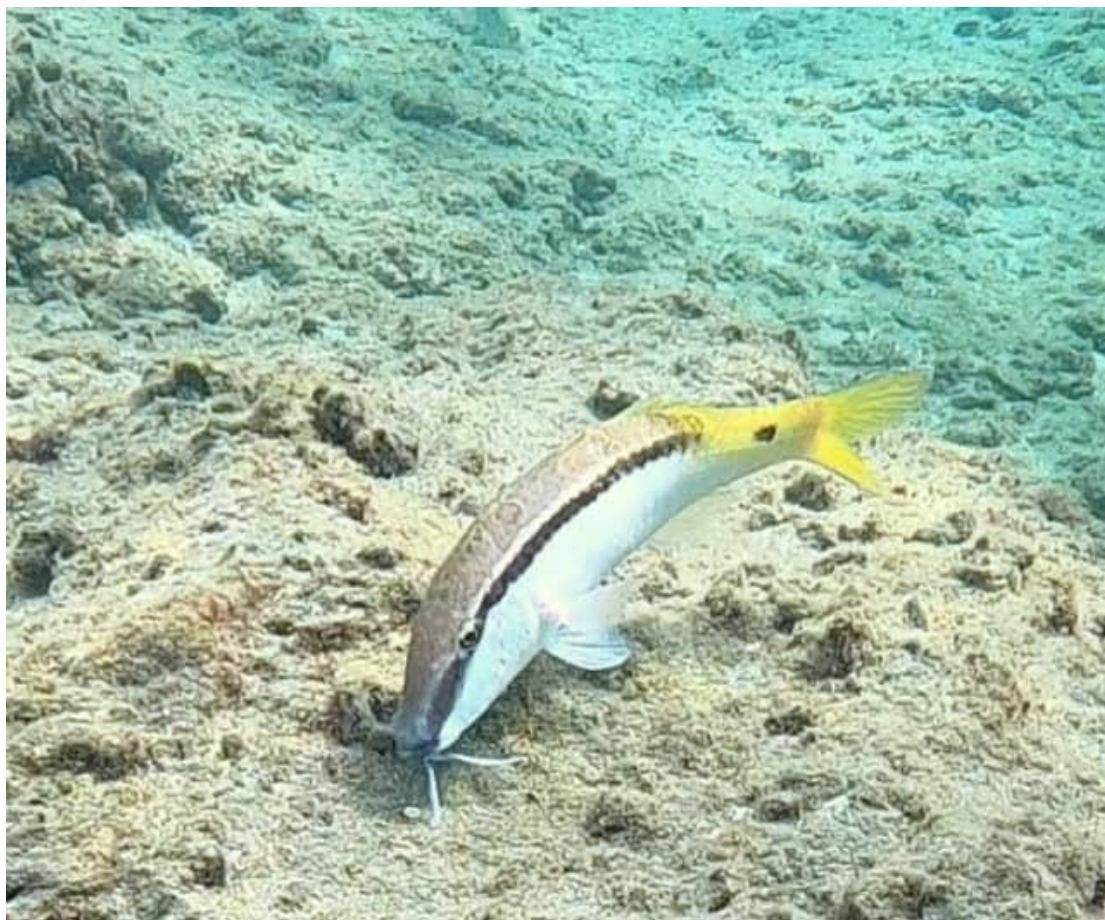

Fig. 1: The Red Sea Goatfish *Parupeneus forsskali* searching for food in a sand covered area of the rocky underwater coast of the Marine Nature Reserve near Palmahim

Photo: Shai Mienis

Interestingly living specimens show a completely different color pattern than preserved specimens which are often colored pinkish (Sonin *et al.*, 2013; Chartosia & Michailidis, 2016). The colors of the specimen photographed near Palmahim looks like the ones published from the Red Sea (Darom & Tsuramal, 1992; Golani & Darom, 1999).

This Lessepsian colorful migrant among the marine fishes occurring in the Eastern Mediterranean seems to be rapidly becoming a common species (Galil *et al.*, 2021). In that case it may turn into a species of potential commercial value.

Fig. 2: The Red Sea Goatfish *Parupeneus forsskali* searching for food in a sand covered area of the underwater coast of the Marine Nature Reserve near Palmahim
Photo: Shai Mienis

References

- Chartosia, N. & Michailidis, N., 2016. First confirmed presence of the Red Sea goatfish *Parupeneus forsskali* (Fourmanoir & Guézé, 1976) from Cyprus. *Marine Biodiversity Records*, 9 (33): 1-4.
- Darom, D. & Tsuramal, M., 1992. [Handbook of the seashores of Israel.] 271pp. Keter Publishing House Ltd., Jerusalem. [in Hebrew]
- Galil, B.S., Mienis, H.K., Hoffman, R. & Goren, M., 2021. Non-indigenous species along the Israeli Mediterranean coast: tally, policy, outlook. *Hydrobiologia*, 848: 2022-2029 (with numerous electronic supplementary material)
- Golani, D. & Darom, D., 1999. [Handbook of the fishes of Israel. 2nd Edition.] 269 pp. Keter Publishing House Ltd., Jerusalem.
- Sonin, O., Salameh, P., Edelist, D. & Golani, D., 2013. First record of the Red Sea goatfish, *Parupeneus forsskali* (Perciformes: Mullidae) from the Mediterranean coast of Israel. *Marine Biodiversity Records*, 6: 1-3.